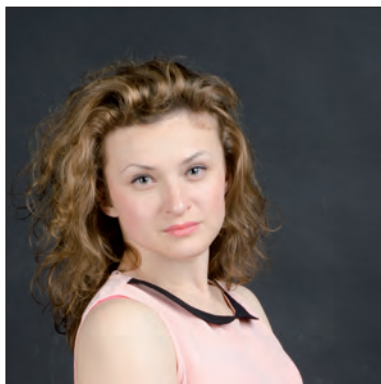

Катя Chilly

голос українського народу

Юлія Очеретянко
бренд-менеджер
ТМ Naviale
компанії
“Yanser Group”,
м. Київ

Естрадна українська пісня зародилася в колысці народного фольклору, виросла в багатоголосих хорових переспівах, зміцніла і утвердилася на сцені. Однак, окріпнувши, вона все далі й далі відходила від своїх джерел. Тепер, коли журналісти запитують популярних виконавців, чому вони не звертаються до народних пісень, ті заявляють, що масовий слухач такого не сприйме, бо вимагає продовження мексиканських серіалів у естрадному виконанні.

Я ж хочу розповісти про співачку, яка не побоялася звернутися до національної творчості, більш давньої, ніж українська народна пісня. Це *Катя Chilly (Катерина Петрівна Кондратенко)* — відома сучасна естрадна співачка. Ця виконавиця поєднує в своїй естрадній діяльності обрядові пісні періоду українського язичництва та фрагменти заклинань з молодіжною музикою. Хто б міг подумати, що незрозумілі звуки із глибини століть так захоплять серця моїх ровесників — сучасних меломанів! І яке ж було моє здивування, коли я дізналася, що Катя Chilly навчалася в моїй школі! Гордості за рідну школу не було меж: адже стіни цієї звичайної будови плекали талант маленької дівчинки з великими розумними очима. Сама Катя каже, що 254-а школа м. Києва була оазисом її мрій і сподівань.

Співачка згадує, як відбулося її знайомство зі школою:

Це було першого вересня 1985 року. Був сонячний осінній ранок. Батьки, тримаючи мене за руки, гордо підвели до щойно збудованої школи. Біля вхідних дверей я відчула себе незалежною, дорослою і попросила батьків не проводити мене до класного кабінету. Спочатку рідні не погоджувалися, але я зуміла переконати їх і почала сама підніматися на третій поверх. Шкільні коридори здалися мені такими широкими та високими, а сходи такими довгими, що я, вражена побаченням, заблукала в цих лабіринтах. Розгубилася. Здалося, що я обходила всю школу, але потрібного кабінету

так і не знайшла. На щастя, назустріч мені йшла вчителька, яка допомогла відшукати потрібний клас. Отже, на перший урок я не встигла, зате самостійно змогла подолати страх, розгубленість. Сподіваюсь, що й у майбутньому буду виходити переможцем з будь-яких лабіринтів долі...

Я спілкувалася з першою вчителькою Каті — вчителем-методистом з розвивального й традиційного навчання, яка наразі працює в Олександрійській гімназії, — **Галиною Петрівною Джемулою**. Вона згадує:

Катя була невеличкою на зріст дівчинкою, мала пряме довге золотисте волосся. У неї були великі допитливі сірі очі, пухленькі губи і щічки. Дуже здібна, вчилася добре.

Учні в класі були активні, часто їздили на екскурсії, любили ставити сценки, інсценізувати казки, переробляючи їх. Показували вистави в дітсадку, учням інших класів школи. Незмінним учасником наших спектаклів була Катя. Вона не відмовлялася від будь-якої ролі, дуже артистично грала. Катя дружила з дітьми, була некапризною, любила почитати, погратися. Учителю музики часто з гордістю говорив мені: “У дитини абсолютний музичний слух”.

Катя щиро любила свою першу вчительку, чуйну й ніжну, добру й вимогливу:

Я часто згадую Галину Петрівну, її лагідну посмішку, яка освітлювала обличчя цієї людини. Дякую їй за те, що навчила мене помічати й береги красу навколишнього світу, бути ввічливою, доброю, спостережливою, доброзичливою. Моя перша вчителька пробудила інтерес до шкільних предметів, а головне — допомогла сформувати самооцінку та дала можливість повірити в свої сили. Саме вона допомогла мені зрозуміти, що, маючи бажання, я можу досягти всього, до чого прагну.

Пригадую, як однокласник у першому класі ніс додому мій портфель. Тоді я відчула увагу до себе як до дівчинки. У кожному класі не обходиться без сутичок, і мій не був винятком. У той час була популярна таємна закодована переписка, в якій подруги ділилися зі мною своїми секретами. Та раптом наш код розшифрували. Я дуже хвилювалася через це. І тоді отримала свій перший урок: таємниця не має посередників.

Віктор Семенович Діковський, учитель музики спеціалізованої школи №254, розповідає:

Катя була самостійною, впевненою в собі. Ще в дитячому віці визначилась, що в майбутньому обов'язково стане музикантом. Дуже добре сприймала поради й зауваження. Мала прекрасні музичні природні дані. Із задоволенням завжди брала активну участь у тематичних дитячих ранках, концертах художньої самодіяльності, в оглядах-конкурсах юних талантів, у виступах шкільного хору.

Своїми спогадами про Катю поділилася зі мною і вчителька української мови та літератури **Антоніна Федорівна Бойченко**:

У шкільному віці Катя заплітала волосся в косички і прикрашала величезними білими бантами. Ходила

завжди в шкільній формі, майже щодня змінюючи білі мереживні комірці. У Каті вдома була велика дитяча бібліотека, дівчинка любила читати книги, а особливо захоплювалася вивченням усної народної творчості, сама ілюструвала казки, загадки. Вона підбирала цікавий матеріал для святкових виступів художньої самодіяльності учнів класу. У той час у Києві скрізь було чути російську мову. Катя, хоч училася в російській школі, не соромилася говорити рідною, українською. Їй дуже подобалося вивчати іноземні мови, а також російську. Але суть в принципі: вона — українка, тому повинна вивчати й добре знати національну мову.

Катя була дуже рухливою, займалася спортом, цікавилася різними видами мистецтва. Навколо неї завжди збирався гурт однолітків. Дівчинка була “душею компанії”. Жодне шкільне свято не проходило без її участі.

Згадую, як у той страшний 1986 рік, коли учнів школи було вивезено на оздоровлення в Луганськ, ще зовсім маленька дівчинка своїми піснями піднімала настрій не лише дітям, а й нам, учителям. Одного разу з Києва до нас у табір “Великий вулик” приїхала знімальна група телебачення, щоб показати батькам, як відпочивають і оздоровлюються їхні діти. Катя тоді перед відеокамерою артистично, з великим піднесенням виконала пісню “Тридцять три корови”. А на запитання ведучого “Ким ти хочеш стати в майбутньому?” дівчинка відповіла: “Артисткою”. Всі посміхалися: Ця тендітна маленька дівчинка уже була справжньою артисткою.

Про перший свій виступ на великій сцені Катя згадує:

Репертуару було небагато, і я могла заспівати або “Тридцять три корови”, або “У меня есть звезда” (вона мені подобалася більше). За 2 години до виступу перед публікою я вирішила заспівати все-таки пісню про 33 корови. Коли я вийшла на сцену, то мене морозило та трусило, як під час грипу, але завдяки силі волі (ще раз дякую Галині Петрівні) я змогла подолати те відчуття. Напевно, саме тоді в мою кров потрапив вірус сцени, який, за моїми спостереженнями, в принципі не лікується.

З третього класу Катя відвідувала дитячий фольклорний колектив “Ореля”, де три роки вивчала історію мистецтв, постановку обрядів, народні музичні інструменти, а з сьомого — перейшла на фольклорний відділ школи мистецтв № 2. Спочатку їй подобалося тільки співати, а потім почала задумуватися над тим, про що співає, тому відшукувала книжки з фольклористики та рідкісні тексти стародавніх пісень в бібліотеках.

Коли дівчинці виповнилося 11 років, вона попросила свого викладача музики написати їй пісню для участі в дитячому конкурсі фант-лото “Надія”. Початок був вдалим — вона виграла гран-прі.

Згадує класний керівник Каті, **Ірина Володимирівна Батаєва**, яка нині працює в школі № 290 Харківського району м. Києва:

Я була не лише класним керівником Каті, а й її вчителем російської мови та літератури. Дівчинка виявила особливі здібності у вивченні предметів гуманітар-

ного циклу. Захоплювалася літературою. Була великою вигадницею, коли учні класу інсценізували уривки з літературних творів. Пам'ятаю сценку з “Ревізора” М. Гоголя. Катя грала роль Хлестакова. Вона одягала відповідний костюм, шляпу і на сцені майстерно перевтілювалася. Грала ролі чудово.

Була дуже маленькою, мала м'який характер. Ласкава дівчинка, ніжна, чуйна. Якось зустріла її в Будинку кіно. Розговорилися. Катя залишилася такою ж привітною, доброю, як і в шкільні роки. Не відчула я і “зіркової хвороби” в моєї дівчинки, вона її не торкнулася.

Катя тендітна, але має сильний характер, сильну волю та сильний голос.

Добрим словом згадує і Катя Ірину Володимирівну. Дуже вона любила цю вчительку та її предмет. Пам'ятає співачка, як писала твори з російської літератури, висловлюючи власні судження й думки щодо прочитаного. Вчителька не критикувала її, а, навпаки, підтримувала. З цього Катя зробила висновок на все життя: “Моя думка має значення, вона важлива і значуща”.

Вчителька математики **Валентина Федорівна Рябчук** розповідає:

Катю я вчила з 4-го класу. Маленька симпатична дівчинка завжди була старанною, добре підготовленою до уроків, сумлінною у виконанні домашніх завдань з кожного предмета. До шостого класу в Каті очевидним став нахил до гуманітарних наук. Життерадісна, енергійна, активна дівчинка завжди була в центрі тих класних і шкільних заходів, де треба було співати, танцювати, виступати на сцені. Запали в мою душу її розумні великі допитливі очі, а вії були довгі й пухнасті. Та найбільше запам'яталася посмішка — щира, відкрита, привітна, а ще величезні пишні білі банти, якими любила Катя прикрашати своє волосся.

З братом Каті, **Миколою Петровичем Кондратенком**, я спілкувалася телефоном. Виявилось, що він зі своєю сім'єю мешкає на Південній Борщагівці, неподалік від моєї школи. Про свою сестру він розповів так:

Жвава, емоційна, рухлива, непосидюча. З дитинства захоплювалася музикою, співами, танцями. Закінчила музичну школу по класу фортепіано.

За гороскопом — справжнісінький рак. Товариська, настирлива в досягненні задуманого. Мені довелося частенько в чомусь Каті поступатися. Дуже багато читала художньої літератури, любила поезію. Відвідувала школу мистецтв, брала активну участь у дитячому хорі ім. Г. Верьовки. Дуже любила малювати.

Катя вчилася в нашій школі до другої чверті шостого класу і перейшла до гуманітарного ліцею при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. У цьому закладі, як відомо, готують аж ніяк не до артистичної кар'єри. А тому відділ фольклористики університету (спеціалізація — культура стародавніх слов'ян) — закономірний етап освіти Каті.

В університет вона вступила за співбесідою, бо успішно закінчила ліцей. Головним для неї було скласти випускні екзаменати. До них готувалася з такою ретельністю та запалом, що після іспитів ні про що думати не могла. Коли стала студенткою університету, то відчула себе абсолютно щасливою людиною і зрозуміла, що в наступному році їй буде легко вчитися, тому що програму першого року вже знала. Так і було: на першому курсі вона практично відпочивала, оскільки була настільки добре підготовленою, що навчання особливих труднощів не викликало.

Після успішного закінчення університету Катя стала аспіранткою, працювала над дисертацією “Первісна семантика та генеза образу русалки”, в якій поєднано етнологію (культура стародавньої цивілізації) та психоаналітику.

Я попросила Катю коротко розповісти про основний образ її наукової роботи — про русалок. І ось що я почула:

Багато людей думає, що русалки — дух утоплених. Насправді ж у найдавнішому трактуванні образ русалки — це дух природи і дух предків. Це персоніфікований образ навколишнього світу. Але ми природу не бережемо. І русалка — дух природи — не може бути такою ж, як тисячу років тому, бо ми знищуємо навколишній світ, а вона пручається і може нанести удар у відповідь. Звідси і агресія цієї безтілесної істоти, яка живе в усьому, де пульсує життя. Люди її уявляли собі як дівчину з довгим волоссям зеленого кольору. Русалка — володарка стихії води, а вода — це символ, що об'єднує в собі три часи (минуле, теперішнє і майбутнє) та два світи (потойбічний і матеріальний). Стихія, яка охоплює абсолютно все.

Крім наукової роботи, Катя захоплюється танцями, класичною імпровізацією з йоги, дуже любить екстремальні види спорту. Вона стрибала з парашутом, плавала з аквалангом, спробувала себе в ролі скейтбордистки та горнолижниці.

Катя підписала контракт зі студією звукозапису “UNIVERSAL INTERNATIONAL” і збирається дивувати й надалі світ своїм голосом та піснями.

Співачка розповіла мені, що матеріали для своїх пісень бере з архівів:

Це фрагменти давніх заклинань, обрядові пісні, яким більше 600—700 років. У сиву давнину такі пісні виконувалися, щоб створити невидимий зв'язок між людиною та космосом, і досягти повної гармонії. Це було своєрідним спілкуванням, під час якого людина повністю зливалася з природою і відчувала себе не господарем навколишнього світу, а лише клітинкою єдиного організму, від якої залежить все. Вона може як створити, так і знищити.

Це не просто співи, які раніше виконували наші предки, це своєрідна інформаційна книга, яка несе в собі багато знань і свою магію, за допомогою якої люди осягають світ. Це своєрідна історія нашої землі.

Для Каті важливо, щоб її покоління знало свої корені й гордилося землею, на якій живе.

Катя Chilly, “Светліца”.

“Голос країни”, телеканал “1+1”, 26 лютого 2017 р.

Справді, Україна зберігає величезні духовні багатства і неосяжну інформацію, що не поступається давнім знанням Індії, Тибету, Африки. Стародавні вчення тих народів закарбувалися на пергаменті, а наших — у давніх піснях, у своєрідних шифрах. Деякі вчені займаються розшифруванням цих пісень.

Тексти і мелодика пісень, які виконує Катя, передаються точно, без культових змін, але форма музичних творів сучасна. У них можна почути різні стилі сучасної напівтанцювальної музики: *трип-хоп, драмн-бейс, бейкбіт, джангл, ейсид-джаз, ембієнт*. Це створює атмосферу *Chilly*, що значить “прохолода і відпочинок”. Відпочинок від музики науково-технічного прогресу, а прохолода асоціюється з водою. Звідси, власне, і сценічне ім’я Каті Кондратенко.

Я запитала в співачки, чому її псевдонім пишеться саме латинськими буквами. У відповідь почула:

Інакше відбувається мимовільна асоціація із країною Чилі або соусом, який має таку ж назву. Нічого спільного тут немає. Chilly бере початок від chill out, що означає “прохолода і відпочинок”. До речі, у стародавніх індіців було священне дерево чилі. Воно символізувало дерево життя. Це так просто співало...

Не раз доводилося мені чути й бачити співачку на сцені. Коли слухаєш її пісні, дивиєшся силі її голосу. Тоді мені здається, ніби якісь енергетичні згустки

вирують у неї всередині. Вони не чужі, вони свої. І коли внутрішні істоти, про які вона співає (русалки, ельфи та інші міфологічні істоти) вириваються на поверхню, то здається, що відбувається легке розщеплення атомного ядра. Фонтанчики перетворюються в гейзери, а в залі бушує шторм емоцій. Під пісні Каті те тільки танцюють, під них “кайфують”. Співачка вважає, що її аудиторія — це люди, які не бояться бути молодими незалежно від віку.

Катя Chilly, Катерина Петрівна Кондратенко, народилася у нас, на Південній Борщагівці, в сім’ї службовця. Нині мешкає на Оболоні.

Батько Каті, *Петро Миколайович Кондратенко*, — провідний хірург Інституту хірургії та трансплантології Академії медичних наук України. Мама, *Валентина Олександрівна*, — викладач Київського педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Брат, *Микола Петрович Кондратенко*, працює у Всеукраїнському фонді “Крок за кроком” юристом. Катя — співачка і науковець у галузі фольклористики.

Мені здавалося, що зірки недосяжні, але все-таки з великим хвилюванням і трепетом у душі набираю номер телефону Каті Chilly, щоб домовитись про зустріч. У відповідь чую тільки довгі гудки... Другий день невдача... Знову набираю номер, чую голос автовідповідача: “Залиште своє повідомлення...” Боязко залишаю власний номер телефону. Наступного дня — несподіванка! У трубці телефону чую звичайні слова: “Здрастуйте, це Катя”. Від удачі перехопило подих: Катя погодилася на розмову. Вирішили зустрітись біля станції метро “Хрещатик”. Суботнього весняного дня я відразу після занять у школі сідаю в маршрутне таксі. У руках — квіти, у серці — хвилювання, а на обличчі — радість.

Із центрального виходу метро швидко прямує мені назустріч невисока на зріст, екзотично одягнена, витончена Дюймовочка. Це вона! Підходжу і протягую квіти. Катя Chilly виявилася дуже доброю, уважною, відкритою, щирою. З нею почуваєш себе добре і комфортно. Вона, як маленьке сонечко, випромінює тепло, ніжність та енергію.

Катя згадувала свої шкільні роки, рідну школу, яка була свідком її дитинства, становленням її як особистості. Перебування в стінах школи приносило їй задоволення, світлу радість від спілкування з учителями та товаришами. А під кінець нашої зустрічі Катя розкрила секрет свого успіху:

Я хотіла стати співачкою, але це здавалося тільки фантастичною мрією. Добре, що я завжди мала підтримку друзів і рідних, які ніколи не сумнівалися в мені. Я знала: який би сильний характер не мала людина, вона сама не зможе досягти особливих успіхів. Уже в шкільні роки зрозуміла: коли не ризикуєш, то нічого не досягнеш. Необхідно прагнути підніматися до вершин, вірячи в свої сили і спираючись на підтримку своїх однодумців. ■

Квітень 2004 року

Веб-сторінка Каті Chilly: <https://myspace.com/katyachilly>